

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

(Manuscript)

An Analytical Study of Islamic ‘Aqīdah in Surat al- Furqān

Saifutdin Hayiyusoh ¹ ‘Abdullah Karina ²

ABSTRACT

This thesis aims at studying Islamic ‘Aqīdah (doctrine) conforming to Ahli Sunnah’s course, in addition to studying the literary style of *Surat al-Furqān*. The research methodology includes researching primary, secondary, tertiary resources as well as theoretical aspects analyzed according to theories of *Uşul al-dīn*, *Uşul al-Tafsīr*, and ‘*Ulūm al-Ḥadīth*’.

The research found that *Surat al-Furqān* was moralized by Islamic doctrine, a component of Islamic religion based on firm foundation of ‘Aqīdah, which abides by natural way of human life favoring peace. The main substances of the *Surah* emphasized building individual characteristic and social characteristic founded on Islamic ‘Aqīdah from Allah (SWT). The Islamic ‘Aqīdah is a composition of ‘Aqīdat *Tawḥīd* (the doctrine of monotheism), ‘Aqīdat *Īmān* (the doctrine of faith), ‘Aqīdat *Walā’* (the doctrine of allegiance) and *Barā’* (enmity). ‘Aqīdah *Tawḥīd* covers the oneness of Allah in *Tawḥīd Rubūbiyah*, *Tawḥīd Ulūhiyah* and *Tawḥīd al-Asmā’ wa al-Şifāt*. ‘Aqīdat *Īmān* contains of six pillars of *Īmān*, namely: belief in Allah, belief in the angels, belief in the revealed books, belief in the commissioned Messengers (peace be upon them), belief in the resurrection and the events of *Qiyāmah*, belief in the predestination of all things by Allah (SWT), both the (seemingly) good and the (seemingly) bad. ‘Aqīdat *Walā’* and *Barā’*, all *Mu’min* (believers) are commanded to pay *Walā’* to Allah (SWT), His messengers, to call for good deeds and restrain others from bad sins, while *Barā’* is to hate the *Kuffār* (unbelievers) and *Mushrikīn* (polytheists), ‘Aqīdat of “Shirk” (polytheism) which is rejected by Allah (SWT), is invalidated by *Tawḥīd*, no matter how direct or indirect, intentional or otherwise it is. An accurate understanding of ‘Aqīdah contributes to factual faith and practices complying with Islamic mandates which give rise to peace and serenity in both worldly life and hereafter.

¹ Graduate (Islamic Studies)

² Ph.D. (al-Qur’ān and al-Ḥadīth), Assistant Professor.

การศึกษาวิเคราะห์อะกีดะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน ชัยฟูตดิน ะฮะยีโยชะ¹ อับดุลละาะ การ์รีนา²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอะกีดะฮ์อิสลามตามแนวทางอะฮ์ลิสสุนนะฮ์ และสำนวนโวหารที่เกี่ยวข้องกับอะกีดะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน การเก็บรวบรวมข้อมูล จากอัลกุรอาน อัลหะดีษ หนังสือต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการ อุกุศูดดีน อุกุศุดตัฟซีร์ และอุลุมอัลหะดีษ

ผลการวิจัยนี้พบว่า สุเราะฮ์อัลฟุรกอนเป็นสุเราะฮ์หนึ่งที่มีหลักการเกี่ยวกับการ ยึดมั่นในอิสลาม ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของศาสนาอิสลามที่ได้วางอยู่บนรากฐาน อะกีดะฮ์อัน มั่นคง อันเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ที่รักความสันติและ ความสงบสุข เนื้อหาของสุเราะฮ์ส่วนใหญ่จะเน้นหนักในเรื่องการสร้างปัจเจกบุคคลและสังคมให้ มีอะกีดะฮ์อิสลามที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ ประกอบด้วย *อะกีดะฮ์เตาฮีด* ซึ่งครอบคลุมการให้ความเป็น หนึ่งเดียวแก่อัลลอฮ์ ﷻ ในเตาฮีดรูปบิยะฮ์ เตาฮีดอูลูฮิยะฮ์และเตาฮีดอัสมาอ์วัศตีฟาต *อะกีดะฮ์อีมาน* ซึ่งครอบคลุมหลักการอีมานทั้งหกประการ คือ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ การศรัทธาต่อบรรดา มลาอิกะฮ์ การศรัทธาต่อคัมภีร์ทั้งหลาย การศรัทธาต่อบรรดาเราะสุล การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ การศรัทธาต่อการกำหนดกฎศภาวะการณ้ทั้งดีและชั่ว *อะกีดะฮ์วะลาอ์และบะรออ์* ซึ่งการวะลาอ์ ของมูอ์มินจะต้องมีแต่อัลลอฮ์ ﷻ เราะสุลของพระองค์ และผู้ศรัทธาที่เรียกร้องมนุษย์ผู้ความดีและ ยับยั้งจากความชั่ว ส่วนการบะรออ์ของมูอ์มินนั้นจะต้องมีต่อบรรดามุชริกและกาฟิร และ *อะกีดะฮ์ ชิริกฺที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงปฏิเสธ*ซึ่งทำให้เตาฮีดเป็นโมฆะ นั่นคือ ชิริกฺใหญ่ การเข้าใจอะกีดะฮ์อิสลาม ที่ถูกต้องจะนำไปสู่แนวทางในการยึดมั่นพร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีตามเจตนารมณ์ของ บทบัญญัติอิสลามยังผลแต่ความสันติและผาสุกอย่างแท้จริงทั้งโลกนี้และโลกหน้า

¹ นักศึกษาปริญญาโท (สาขาอิสลามศึกษา)

² Ph.D. (อัลกุรอานและอัลหะดีษ), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คำนำ

ท่ามกลางภาวะสังคมในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความเจริญทางด้านวัตถุ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ระบบทุนนิยมเข้ามามีบทบาทและหิบบิ้นให้ยิ่งขึ้นไป ทำให้ความคิดความอ่านของผู้คนในสังคมมุสลิมแปรเปลี่ยนไป ต่างคนต่างยึดติดอยู่แค่เพียงความสนุกและความสุขอันฉาบฉวยในโลกคุณชาอันชั่วคราวเท่านั้น เนื่องจากไม่มีพื้นฐานทางอะกีดะฮฺ หรือความอ่อนแอของอะกีดะฮฺ ในขณะที่มองคุณค่าของการศรัทธาเป็นเพียงเรื่องไร้สาระ ยึดเอาอารมณ์ใฝ่ต่ำมาเป็นเกณฑ์กำหนดชีวิต จึงไม่เป็นที่สงสัยเลยว่าจิตใจของมนุษย์ในยุคนี้ล้วนเต็มไปด้วยความเครียดจากปัญหาต่าง ๆ ที่รุมเร้าจิตใจไว้ซึ่งที่ยึดเหนี่ยวโดยหาทางออกไม่ได้ ต่างกับสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่บรรลุถึงความสุขอย่างแท้จริง เพราะพวกเขาเหล่านั้นมีหลักการศรัทธาที่ถูกต้อง ตามหลักการศรัทธาของอิสลามที่เป็นศาสนาแรกของโลกที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงประทานให้แก่มนุษยชาติทุกยุคทุกสมัย และเป็นศาสนาเดียวที่อัลลอฮฺ ﷻ ให้การยอมรับ

ในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มีอัลกุรอาน ซึ่งเป็นถ้อยคำของผู้อภิบาลโลกทั้งหลายที่ได้ประทานลงมาเป็นธรรมนูญแห่งการดำเนินชีวิต เพื่อปลดปล่อยมวลมนุษย์ออกจากความมืดมนทั้งหลายสู่แสงสว่าง เป็นการชี้แนะพวกเขาสู่ความถูกต้องและสู่หนทางอันเที่ยงแท้โดยเฉพาะเรื่องหลักการศรัทธาซึ่งเป็นหลักการแก่นของมุสลิม

อัลกุรอานที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ตลอดระยะเวลา 13 ปีที่นครมักกะฮฺ ก่อนที่ท่านได้อพยพลี้ภัยถึงเรื่องอะกีดะฮฺ โดยไม่ได้หันเหออกจากประเด็นนี้เลยก็เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการเป็นมุสลิมที่ถูกต้อง ทั้งยังเป็นหัวใจหลักในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งมุสลิมผู้นั้น คือ ผู้ที่ยึดถืออิสลามเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต นอบน้อมถ่อมตน ยอมจำนนต่อคำสั่งของอัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ในคัมภีร์อัลกุรอาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ที่รักความสันติและความสงบสุข ดังนั้นมุสลิมจะต้องพัฒนาพร้อมทั้งสร้างความสงบสุขให้กับตนเองและสังคมบนพื้นฐานของอะกีดะฮฺอิสลาม จึงไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้ความสำคัญอย่างที่สุดในการวางรากฐานของอะกีดะฮฺที่ได้ดำรงอยู่ภายในระยะเวลา 23 ปี ที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ยึดถืออย่างเหนียวแน่นบนรากฐานอันมั่นคงทำให้มั่นคงอยู่ในจิตใจของบรรดาเหล่าเศาะหาบะฮฺ ﷺ ตลอดไป การศรัทธาในหลักการดังกล่าวถูกถ่ายทอดมายังสังคมต่อมาหลังจากท่านเหล่านั้นในสภาพของอะกีดะฮฺอิสลามที่แท้จริง และสามารถรักษาความถูกต้องจนถึงปัจจุบันตลอดจนในอนาคต(Ibn Hajar,1987:13/451)

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้เน้นย้ำในเรื่องอะกีดะฮ์เป็นพิเศษเช่นเดียวกันกับเหล่าบรรดาเศาะหาบะฮ์⁽¹⁾ ตลอดจนอุละมาฮ์สะลัฟ⁽²⁾ และเคาะลัฟ⁽³⁾ โดยไม่ได้ลดละภารกิจของการเรียกร้องไปสู่อะกีดะฮ์ที่ถูกต้อง เริ่มจากการสร้างสังคมมุสลิมในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านจริยธรรม คุณธรรมศีลธรรม อิบาเดฮ์⁽⁴⁾ เศรษฐกิจ จนกระทั่งการจัดระบบการเมืองและการปกครองทั้งหมดนั้นล้วนวางอยู่บนรากฐานอะกีดะฮ์อิสลาม

อิสลามเป็นศาสนาสำหรับมนุษยชาติทุกยุคทุกสมัย โดยมีศาสนทูตของอัลลอฮ์ ﷺ ตั้งแต่ท่านแรกจนกระทั่งท่านสุดท้าย ต่างก็ได้เชิญชวนผู้คนในยุคของแต่ละท่านไปสู่อะกีดะฮ์อิสลาม นั่นก็คือสัจธรรมที่แท้จริง

การศรัทธาหรืออะกีดะฮ์ จึงเป็นหลักที่สำคัญยิ่งของอิสลาม ทั้งยังเป็นรากฐานของรูกนอีมานและรูกนอิสลามอีกด้วย เพราะการปฏิญาณตนด้วยคำกล่าว **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** (ลา อิลาฮะอิลลัลลอฮ์) คือ ส่วนแรกของการปฏิญาณตน เป็นการประกาศศรัทธาในความเป็นเอกะของอัลลอฮ์ ﷻ ที่คู่ควรเคารพภักดีอย่างแท้จริง ส่วนที่สอง คือ การปฏิญาณตนด้วยคำกล่าว **مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ** (มุฮัมมะดุน เราะสะอูลุลลอฮ์) เป็นการประกาศศรัทธาในการเป็นศาสนทูตของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีงามในทุก ๆ ด้าน ผู้ที่มีความศรัทธานั้นหัวใจของเขาได้ซึมซาบต่อคำปฏิญาณตนทั้งสองนี้ไว้อย่างมั่นคง หลักการอื่น ๆ ของอิสลามและหลักการศรัทธาต่าง ๆ ล้วนมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับคำปฏิญาณตนนี้ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ดังนั้น คำประกาศแห่งความเชื่อมั่นศรัทธานี้ ได้กำหนดพื้นฐานของระบบการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบ และได้ถ่ายทอดความศรัทธานี้ ออกมาในรูปแบบของการปฏิบัติอันเป็น

(1) เศาะหาบะฮ์ คือ ผู้ที่พบเห็นท่านนบี ﷺ ด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อท่านและเสียชีวิตในฐานะเป็นมุสลิม ส่วนผู้ที่ได้เห็น และพบท่านแต่ไม่ศรัทธา ผู้นั้นมิใช่เป็นเศาะหาบะฮ์ เช่น อับดุลอิบหรือผู้ที่พบเห็นท่าน แต่เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอื่นหรือคริสต์ เขาเหล่านั้นมิใช่เป็นเศาะหาบะฮ์ ส่วนผู้ที่เข้ารับอิสลามหลังจากท่านนบี ﷺ เสียชีวิตผู้นั้นก็มิใช่เป็นเศาะหาบะฮ์เช่นกัน ส่วนญินที่ศรัทธาต่อท่านนบี ﷺ และปฏิบัติสิ่งที่ศาสนากำหนด ญินนั้นย่อมเป็นเศาะหาบะฮ์ด้วยเช่นกัน เพราะญินนั้นมีทั้งกลุ่มที่ศรัทธาและภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และกลุ่มที่ทรยศและไม่ศรัทธาต่อพระองค์ (al-Asqalānī, 1989: 7/ 5)

(2) อุละมาฮ์สะลัฟ หมายถึง บรรดานักปราชญ์ที่ยึดมั่นตามแนวคิดของกัลยาณชนมุสลิมที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาสามศตวรรษแรกของอิสลามใน การอธิบายอายะฮ์และหะดีษศิฟาต (คุณลักษณะของอัลลอฮ์) โดยไม่มีการตีความและไม่นำไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่ถูกสร้างพร้อมกับตัดความพยายามที่จะรู้ถึงภาวะที่แท้จริงของคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ

(3) อุละมาฮ์เคาะลัฟ หมายถึง บรรดานักปราชญ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วงหลังสามศตวรรษแรกของอิสลามมีการตีความอายะฮ์และหะดีษศิฟาตที่มีความหมายเป็นนัยนั้นให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันสูงส่งของอัลลอฮ์ ﷻ

(4) อิบาเดฮ์ หมายถึงค่านามที่รวมทุกสิ่งทุกอย่างที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงรักและทรงพอพระทัย ไม่ว่าสิ่งนั้นจะด้วยคำพูดการกระทำ ทั้งที่แคลือบแฝงอยู่ในใจ และปรากฏออกมาให้เห็น (Ibn Taimiyah, 1999:19)

วิธีการดำเนินชีวิตที่ไม่อาจบังเกิดขึ้นมาได้โดยปราศจากพื้นฐานของความศรัทธาที่มั่นคง ยอมรับในพระเจ้าองค์เดียว ซึ่งเป็นธรรมชาติที่อยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ทุกคน

ในเมื่อพิญเราะฮฺ (สัญชาตญาณ) ในทัศนะอิสลาม หมายถึง การยอมรับและการให้ความเป็นหนึ่งเดียวแก่อัลลอฮฺ ﷻ ดังนั้นชีวิตทั้งหมดของมนุษย์จะต้องมอบแก่อัลลอฮฺ ﷻ เพียงองค์เดียว การดำรงชีวิตนั้นก็ต้องมีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยอะกิละฮฺ ซึ่งฝังลึกอยู่ในใจของมนุษย์ พร้อมปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยถือว่าภาระหน้าที่การงานทั้งปวงจำเป็นต้องปฏิบัติกันเป็นหน้าที่ที่จะต้องกระทำลงไปด้วยความรับผิดชอบและเต็มกำลังสูงสุดความสามารถ มิใช่กระทำลงไปเพียงเพราะอยากให้ผู้อื่นเห็นและนิยมชมชอบ หลักการอิสลามมนุษย์นั้นจะไม่สามารถมองเห็นพระเจ้าเป็นเจ้าได้ แต่ในความรู้สึกนึกคิดและการประพฤติปฏิบัติของมนุษย์ในทุกย่างก้าวของการดำเนินชีวิตไม่ว่า ณ สถานที่แห่งใดก็ตาม พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ จะทรงรู้ ทรงเห็น การกระทำนั้น ๆ ทุกประการ ดังที่ประวัติศาสตร์ได้จารึกไว้จากการประกาศอิสลามของบรรดาชาวอาหรับ ณ นครมักกะฮฺ ได้ศรัทธาต่ออะกิละฮฺอิสลามด้วยความเข้าใจ โดยมีได้มีการใช้อาวุธบังคับแต่ประการใด แต่เนื่องจากพวกเขาได้เล็งเห็นความสำคัญของหลักการอิสลาม ที่ได้ประกาศให้มวลมนุษย์ได้ระดมหรือมอบทั้งกำลังกายและสติปัญญา รวมถึงแรงศรัทธาและกำลังจิตอันบริสุทธิ์ที่ได้ยึดติดอยู่ในแนวทางของอัลลอฮฺ ﷻ เพียงผู้เดียว ไม่ยึดมั่นในวัตถุหรือหลงไหลอยู่กับความต้องการทางโลกแต่ฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ในการกระตุ้นต่อการทำความดีละเว้นความชั่วของมนุษย์ในโลกคุณยาอันชั่วครวนี้

บรรดาความดั่งต่าง ๆ ที่เคยปรากฏหรือจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ คงจะไม่มีใครกล้ามายอมรับว่าสิ่งเหล่านั้นได้หวนกลับมาอีกครั้งหนึ่งอย่างประจักษ์ชัด ซึ่งพอที่จะนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมมุสลิมในยุคปัจจุบันที่กำลังเผชิญรุมเร้ากับปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความเชื่อที่มีการเชื่ออย่างมกมายและซิริก⁽¹⁾ โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติที่แท้จริงของมนุษย์ ซึ่งต้องการความเชื่อที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความรู้สึกดั้งเดิม ในด้านจริยธรรมก็มีการนิทา ใสร้ายป้ายสีซึ่งกันและกันโดยไม่เกรงกลัวต่อการกระทำที่เป็นบาปใหญ่ ด้านสถาบันครอบครัวนับวันก็ยิ่งเลวร้ายขึ้นทุกที เช่น มีการทำแท้ง การคุมกำเนิด การทำหมัน เป็นต้น ด้านปัจจัยยังชีพก็ไม่มีการศรัทธาต่อการกำหนดคริสกี (เครื่องยังชีพ) ของอัลลอฮฺ ﷻ ทางด้านสังคมที่เต็มไปด้วยการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตัวเองโดยไม่สำนึกว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงรู้และทรงเห็น ส่วนทางด้านเศรษฐกิจที่เต็มไปด้วยการฉ้อโกง หลอกลวง โดยไม่คำนึงถึงโทษทัณฑ์ที่จะตามมา ทั้งหมดที่กล่าวมานี้อะกิละฮฺอิสลามจะมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

(1) ซิริก คือ การนำเอาผู้หนึ่งผู้ใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงเสมอเหมือนร่วมกับอัลลอฮฺ ﷻ ไม่ว่าจะในรูปแบบียะฮฺ อุลูฮียะฮฺ และฮัสมาอ์วัศฟีฟาด (Muhammad Zakariya, 2000: 1/119)

ดังนั้นอะกีอะฮ์อิสลามซึ่งเป็นหัวข้อของงานวิจัยชิ้นนี้มีความสำคัญยิ่ง ถ้าหากได้ ทบทวนอายะฮ์อัลกุรอานอย่างถี่ถ้วนจะเห็นได้ว่า อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงอะกีอะฮ์อิสลามที่เกี่ยวกับ เรื่องการศรัทธาหรือเตาฮีดไว้ในทุก ๆ สุเราะฮ์ โดยเฉพาะสุเราะฮ์มัคกียะฮ์⁽¹⁾ ด้วยการใช้วิธีการและ รูปแบบการเสนอที่หลากหลายกัน แต่ในความหลากหลายของการนำเสนอนั้นก็มิได้อยู่สุเราะฮ์หนึ่ง ที่ค่อนข้างมีเนื้อหาครอบคลุมถึงเรื่องหลักการศรัทธา คือ สุเราะฮ์อัลฟุรกอน ซึ่งเป็นสุเราะฮ์มัคกียะฮ์ที่ เนื้อหาครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ในเรื่องของอะกีอะฮ์ที่อยู่ในสุเราะฮ์เดียวกัน เช่น การศรัทธา ต่ออัลลอฮ์ ﷻ การศรัทธาต่อบรรดา มลาอิกะฮ์ การศรัทธาต่อคัมภีร์ทั้งหลาย การศรัทธาต่อบรรดา เราะฮ์ล การศรัทธาต่อวัน อาคิเราะฮ์ การศรัทธาต่อการกำหนดศกาวะ การวะลาอ์ (การเป็นมิตร) และบะรออ์ (การเป็นศัตรู) คุรอฟาต (ความเชื่อที่มงาย) และชิรก การศึกษาวิเคราะห์อะกีอะฮ์ อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนเท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามความสามารถยังไม่พบมีการวิจัยเรื่อง อะกีอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนเหมือนของผู้วิจัย

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจเลือกสุเราะฮ์อัลฟุรกอนมาศึกษาวิเคราะห์ เกี่ยวกับอะกีอะฮ์อิสลามที่มีอยู่ในสุเราะฮ์นี้ให้กระจ่าง และเป็นแนวทางในการยึดมั่นพร้อมทั้งนำ หลักการอะกีอะฮ์ไปสู่การปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอะกีอะฮ์อิสลาม
2. เพื่อศึกษำำนวน โวหารที่เกี่ยวกับอะกีอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน
3. เพื่อศึกษาถึงรายละเอียดของอะกีอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน
4. เพื่อศึกษาแนวทางของอะฮ์ลิสสุนนะฮ์ที่เกี่ยวกับอะกีอะฮ์อิสลาม

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบถึงความรู้และเข้าใจอะกีอะฮ์อิสลาม
2. ได้ทราบถึงแนวคิดของอูละมาอ์กลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอะกีอะฮ์
3. ได้รู้ถึงสำำนวน โวหารที่เกี่ยวเนื่องกับอะกีอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน
4. ได้รู้ถึงรายละเอียดของอะกีอะฮ์อิสลามที่มีอยู่ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน
5. ได้ทราบถึงทัศนะแนวทางการอธิบายอะกีอะฮ์ของอูละมาอ์อิสลาม

(1) มัคกียะฮ์ หมายถึง สุเราะฮ์ที่ถูกประทานก่อนที่ท่านเราะฮ์ลอพยพไปยังเมืองมะดีนะฮ์ (al-Qattan, 1996 : 61)

6. สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้เพื่อประโยชน์ของสังคมมุสลิม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์เรื่องอะกิละฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เฉพาะเรื่องอะกิละฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนเท่านั้น
2. ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของอะกิละฮ์อิสลามจากหนังสือตีฟิรท์อธิบายคัมภีร์อัลกุรอานเขียนโดยนักปราชญ์มุสลิม และหนังสือวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาที่ผู้วิจัยสามารถสืบค้นมาได้
3. ศึกษาสำนวนโวหารของอัลกุรอานในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนที่เกี่ยวกับอะกิละฮ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1. การแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยใช้คัมภีร์อัลกุรอานฉบับแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับที่จัดพิมพ์ขึ้น โดยศูนย์กษัตริย์ฟาฮัดเพื่อการพิมพ์คัมภีร์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮ์ปี 1419 ฮิจญ์เราะฮ์
2. การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอานจะใช้มาตรฐานการอ้างอิงโดยระบุชื่อสุเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ไว้ด้านหลังของทุกตัวบทในเนื้อหา
3. การอ้างอิงหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างตัวบทหะดีษและคำแปลพร้อมระบุชื่อผู้รายงานปีพิมพ์ เล่มที่ และเลขหน้า หากหะดีษบันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม ผู้วิจัยจะไม่ระบุระดับของหะดีษแต่หากเป็นหะดีษที่บันทึกโดยอิมามอื่น ผู้วิจัยจะระบุระดับของหะดีษ
4. อะษัรหรือวาทะของบรรดานักปราชญ์ที่ได้อ้างในงานวิจัย ผู้วิจัยระบุแหล่งที่มาเหมือนกับการอ้างหะดีษ
5. การอธิบายศัพท์ที่เห็นว่าสำคัญหรือเข้าใจยากที่ปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอธิบายไว้ในเชิงอรรถ
6. ข้อมูลที่ได้จากหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ผู้วิจัยจะอ้างถึงด้วยวิธีการเขียน นามปี โดยมีชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าที่ใช้อ้างอิงในเครื่องหมายวงเล็บ
7. การเทียบอักษรภาษาอาหรับและศัพท์ด้านอิสลามศึกษา อ้างอิงจากตารางเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทยของวิทยาลัยอิสลามศึกษา ปีพุทธศักราช 2546 และตารางปริวรรตอักษรอาหรับ-อังกฤษของห้องสมุดแห่งรัฐสภาอเมริกา

นิยามศัพท์เฉพาะ

อะกิละฮฺ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่จิตใจพึงศรัทธามั่น ส่งผลทำให้จิตใจรู้สึกสงบก่อให้เกิดความมั่นใจอย่างเข้มแข็งปราศจากความกังวลหรือสงสัยกลางแครงใจใดๆ (Hasan al-Banna , n.d: 379) ดังนั้นอะกิละฮฺอิสลาม คือ การศรัทธาอย่างแน่วแน่ต่ออัลลอฮฺ ﷻ บรรดา ملاอิกะฮฺ คัมภีร์ต่าง ๆ บรรดาเราะสุล วันสุคท้าย การกำหนดความดี- ความชั่ว และทุกสิ่งทุกประการที่มีหลักฐานเศาะฮิหฺ (ถูกต้อง) นำมายืนยันไม่ว่าในเรื่องหลักการศาสนาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้นลับตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่เหล่าบรรดาอัสสะลัฟ อัศศอลิหฺ ซึ่งเป็นบรรพชนยุคแรกที่ถูกละอุมรับและรวมถึงการยอมแสดงความจำนนโดยสมบูรณ์ต่ออัลลอฮฺ ﷻ ทั้งในคำตัดสิน คำบัญชาและข้อบัญญัติต่าง ๆ และต่อเราะสุล ﷺ ด้วยการเชื่อฟัง (ฎออะฮฺ) รวมทั้งการปฏิบัติตามแนวทางของท่านอีกด้วย (al-‘Aql ,1998 :11 -12)

สุเราะฮฺ หมายถึง การแบ่งตัวบทอัลกุรอานออกเป็นตอน ๆ กล่าวคือเป็นบทหรือเป็นส่วนโดยแยกจากตัวบทที่อยู่ก่อนหน้าและตามหลังกัน ซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานมีทั้งหมด 114 สุเราะฮฺด้วยกัน แต่ละสุเราะฮฺมีความยาวไม่เท่ากัน สุเราะฮฺที่ยาวที่สุดมี 286 อายะฮฺและสุเราะฮฺที่สั้นที่สุดจะมี 4 อายะฮฺ และทั้ง 114 บทได้แบ่งเป็น 30 ภาค(ญุซ) ที่เท่า ๆ กัน

อัลฟุรคอน หมายถึง “เกณฑ์ตัดสิน”หรือ“เครื่องจำแนกแยกแยะ” ซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานถูกขนานนามว่า อัลฟุรคอน ก็เพราะมันเป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินแยกแยะระหว่างความจริงกับความเท็จและอัลฟุรคอนในที่นี้คือชื่อสุเราะฮฺหนึ่งที 25 ในจำนวน 144 สุเราะฮฺของอัลกุรอานที่ได้ชื่อมาจากคำที่ขึ้นต้นในอายะฮฺแรกของสุเราะฮฺ

อายะฮฺ หมายถึง การแบ่งข้อความของอัลกุรอานที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ประทานลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ข้อความหรือกลุ่มคำส่วนหนึ่งจากคัมภีร์อัลกุรอาน มีทั้งที่เป็นข้อความติดต่อกันและไม่ติดต่อกัน ที่รวมกลมกลืนอยู่ในสุเราะฮฺของคัมภีร์อัลกุรอาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสารเชิงพรรณนา

2. แหล่งข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเอกสารมาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ

2.1 เอกสารปฐมภูมิ

- 1) คัมภีร์อัลกุรอานและอายะฮฺต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอะกิละฮฺอิสลาม
- 2) หนังสือหะดีษต่าง ๆ ที่ระบุตัวบทหะดีษเกี่ยวกับอะกิละฮฺอิสลาม

2.2 เอกสารทศวิทยุมิ

1) หนังสืออธิบายอรรถาธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานที่มีอยู่ในซูเราะฮ์อัลฟุรกอนหรืออายะฮ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายูหรือภาษาไทย

2) หนังสืออธิบายหะดีษต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์อะกีดะฮ์อิสลามในซูเราะฮ์อัลฟุรกอน

3) หนังสืออะกีดะฮ์ หรือเอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์อะกีดะฮ์อิสลามทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาไทย

2.3 เอกสารตศวิทยุมิ

1) หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับ ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาไทย

2) หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ในทางวิชาอะกีดะฮ์ เช่น มอญัม อัลฟาซ อัลอะกีดะฮ์ เป็นต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์และแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ศึกษาพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย โดยคัดเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับอะกีดะฮ์อิสลามตามแนวคิดและหลักการอะกีดะฮ์พอสังเขปเป็นขอบเขตในการศึกษาแต่ละเรื่อง

3.2 ศึกษาอัลหะดีษหรือคำสอนของท่านนบีมุฮัมมัด ที่ขยายความหรืออธิบายจากที่บอกไว้ในอัลกุรอานซึ่งท่านนบีจะเป็นผู้ขยายความหรือผู้อธิบายหรือปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน การค้นหาหะดีษต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะยึดหนังสือหะดีษทั้ง 9 เล่มได้แก่ เศาะฮ์ฮุบคูรีย์ เศาะฮ์ฮุมุสลิม สุนันอบิดาหวัด สุนันอัตติรมิซีย์ สุนันอันนะสาอีย์ สุนันอิบนุมาญะฮ์ สุนันอัลดารีมีีย์ มุวัฏฏะฮ์ของอิมามมาลิก มุสันัดของอิมามอะหมัด

3.3 ศึกษาตำราหรือหนังสืออ้างอิงที่เขียนโดยอุละมาฮ์มุสลิมที่เป็นที่ยอมรับในหมู่อุละมาฮ์โดยทั่วไป โดยเฉพาะอุละมาฮ์อะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ทั้งมุตะกัอ์ดิมูน(อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรกแห่งฮิจญะเราะฮ์ศักราช) และอุละมาฮ์มุตะอัคคิรุน(อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปี แห่งฮิจญะเราะฮ์ศักราช) ตลอดจนอุละมาฮ์ปัจจุบันที่อธิบายเรื่องอะกีดะฮ์ตามแนวทางของสะลัฟ

4. การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อศึกษาอัลกุรอานและอัลหะดีษ แล้วได้แยกหลักฐานดังกล่าวเป็นหมวดหมู่ ตามสาขาอุศูลุดดีน หรือตามลำดับอายุที่ได้กล่าวไว้ในสูเราะฮ์ อัลฟุรกอน

5. การวิเคราะห์

5.1 วิเคราะห์หรือวิจารณ์สถานภาพของหะดีษ โดยยึดหลักวิชามุศฎาะฮะหะดีษคือ วิชาที่ว่าด้วยหลักพื้นฐานและแบบแผนต่าง ๆ ที่จะทำให้ทราบถึงสถานะต่าง ๆ ของสายรายงานและตัวบท ของหะดีษในส่วนที่จะต้องยอมรับหรือปฏิเสธ (al-Tahhān, 1987:15) ยกเว้นหะดีษในเศาะฮิหฺ อัลบุคอรีฮฺและมุสลิม

5.2 วิเคราะห์หรือวิพากษ์วิจารณ์ ทศนะอุละมาฮ์ที่ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยการเปรียบเทียบระหว่างทศนะ หากมีหลายทศนะ ผู้วิจัยจะยึดหลักทฤษฎีของอิมามชาฟีอีย์คือยึดทศนะที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับนัส (หลักฐานจากอัลกุรอานและหะดีษ) แต่ถ้าหากมีเพียงทศนะเดียวผู้วิจัยจะพิจารณาความเชี่ยวชาญของอุละมาฮ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอะกีดะฮ์

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยอะกีดะฮ์อิสลามในสูเราะฮ์อัลฟุรกอนเป็นงานวิจัยเอกสารจากแหล่งข้อมูล 3 แหล่งด้วยกันคือ 1.อัลกุรอานและอัลหะดีษ 2.หนังสืออธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน อธิบายหะดีษและอธิบายหัวข้ออะกีดะฮ์ 3.หนังสือพจนานุกรมทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ ภาษามลายูและภาษาไทย และหนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ในทางวิชาอะกีดะฮ์ ซึ่งผลการศึกษาวินิจฉัยดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอะกีดะฮ์อิสลาม

5.1.1.1 ศัพท์ที่ใช้เรียกขานในเรื่องอะกีดะฮ์ ซึ่งล้วนหมายถึงสิ่งเดียวกันมีดังนี้

1) อะกีดะฮ์ คือ สิ่งต่าง ๆ ที่จิตใจพึงศรัทธามั่นแล้วส่งผลทำให้จิตใจรู้สึกสงบ ก่อให้เกิดความมั่นใจอย่างเข้มแข็งปราศจากความกังวลหรือสงสัยกลางแครงใจใดๆอยู่อีก

2) เตาฮีด คือ การให้ความเป็นหนึ่งเดียวหรือเอกกะแก่อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าจะด้วยการทำงานต่าง ๆ ของพระองค์เอง (รูบูบียะฮ์) หรือด้วยการทำงานของปวงบ่าว โดยการที่ปวงบ่าวกระทำงานต่าง ๆ เพื่อเคารพต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว (อูลูฮียะฮ์) และศรัทธามั่นว่า อัลลอฮ์ ﷻ ทรงมีพระนามต่าง ๆ อันวิจิตร และคุณลักษณะอันสูงส่งแต่เพียงผู้เดียว

3) อีมาน คือ การยอมรับด้วยใจ การยืนยันด้วยวาจา และการปฏิบัติด้วยกาย

5.1.1.2 แหล่งที่มาของอะกีดะฮ์

อะกีดะฮ์อิสลามที่แท้จริงนั้นต้องมาจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ ซึ่งทั้งสองประการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของบทบัญญัติอิสลามและไม่อนุญาตให้การยอมรับในเรื่องอะกีดะฮ์ที่มาจาก

แหล่งอื่น ๆ จะเป็นความคิดหรือปรัชญาแม้แต่ด้วยวิธีการตีความ เพราะอะกิคะฮุเป็นเรื่องที่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างสมบูรณ์ ซึ่งบรรดาชาวสะลัฟไม่เคยเรียนรู้จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ด้วยวิธีการยึดมั่นเช่นนั้น แต่ชาวสะลัฟจะยึดมั่นในเรื่องอะกิคะฮุตามตัวบทอัลกุรอานและอัลหะดีษ

5.1.1.3 ประวัติความเป็นมาของอะกิคะฮุ

เริ่มจากความศรัทธาในอัลลอฮฺ ﷻ ตั้งแต่สมัยของท่านนบีอาดัม عليه السلام ที่มีอยู่บนแนวทางของอิสลามแนวทางอันเที่ยงตรงจนในระยะหลัง ๆ เริ่มมีพฤติกรรมความเบี่ยงเบนในเรื่องอะกิคะฮุ อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ส่งท่านนบีนูหฺ عليه السلام มาทำหน้าที่ตักเตือนและชักชวนให้พวกเขากลับสู่แนวทางอะกิคะฮุเตาหีดอันบริสุทธิ์ หลังจากกาลเวลาได้ล่วงเลยไป พวกเขาเริ่มมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากหลักความศรัทธาที่เที่ยงแท้ อัลลอฮฺ ﷻ ก็ได้ส่งศาสนทูตคนใหม่มาทำหน้าที่เชิญชวนให้มนุษย์กลับคืนสู่ความศรัทธาในเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ อีกครั้งไม่ว่าจะเป็นท่านนบีสูด ศอลิหฺ ฮุอัยบ อิบรอฮีม จนถึงท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

ในสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ พิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ ที่คิดเพี้ยน ได้เริ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นที่ประจักษ์ชัดในยุคต้น ๆ ของท่าน ดังนั้นอัลลอฮฺ ﷻ จึงส่งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มายังพวกเขา เพื่อทำการปฏิรูปสังคมอาหรับด้วยรากฐานแห่งอะกิคะฮุอันเที่ยงตรงอีกครั้งหนึ่ง โดยที่ท่านเป็นผู้นำในการทำหน้าที่เชิญชวนมนุษยชาติสู่แนวทางอัลลอฮฺ ﷻ ด้วยอัลกุรอานและแบบฉบับของท่านนบีที่อธิบายความหมายของอัลกุรอานตามความมุ่งหมายที่แท้จริงที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงประสงค์ ต่อมาบรรดาสาวกของท่านก็ยังคงยึดถือตามแบบฉบับของท่าน

ในสมัยที่เคาะลีฟะฮ์ผู้ทรงธรรม ประชาชาติอิสลามยังคงยึดมั่นในหลักอะกิคะฮุอย่างเข้มแข็ง ดังนั้นการวิเคราะห์ในเรื่องอะกิคะฮุเชิงวิชาการยังไม่ได้เป็นที่ประจักษ์ชัด ก็เนื่องมาจากต้องเผชิญกับศัตรูในการที่จะรักษาปกป้องความเป็นเอกภาพของประชาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างด้านอะกิคะฮุระหว่างประชาชาติอิสลามและกลุ่มแนวคิดวิชาตรรกวิทยา ยังไม่ได้เกิดขึ้นในยุคนั้น พวกเขาเหล่านั้นมีการอ่านและเข้าใจอัลกุรอานโดยปราศจากการตะอ์วีลอะยะฮ์ต่าง ๆ

สมัยเคาะลีฟะฮ์คนที่สาม อูษมาน เป็น อัฟฟาน رضي الله عنه เกิดความโกลาหลวุ่นวายด้านการเมืองการปกครอง ในเมื่อท่านได้สิ้นชีวิตลงโดยการถูกลอบสังหารของบุคคลที่ไม่หวังดี จากจุดนี้เองเริ่มเกิดชนวนของความขัดแย้ง ความแตกแยก และเกิดกลุ่มต่าง ๆ ที่พยายามปกป้องจุดยืนของพวกเขาทุกวิถีทาง แนวทางต่างๆ เริ่มแตกยอดขึ้นมาเรื่อย ๆ และยิ่งห่างเหินออกจากแนวทางของอิสลามอย่างเห็นได้ชัด อาทิ แนวทางเคาะวาริจญ์ มุอะตะฮิละฮ์ ญะฮุมียะฮ์ เคาเศรียะฮ์ เป็นต้น จากสภาพข้างต้น ได้เปิดประตูไปสู่การตะอ์วีลของตัวบทอัลกุรอานและหะดีษ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความรู้ในด้านอะกิคะฮุ เรื่องนี้นับวันยิ่งขยายกว้างในสังคมมุสลิมในยุคต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบัน

5.1.1.4 จุดประสงค์ของการมีอะกิอะฮ์อิสลาม

อะกิอะฮ์อิสลามมีเป้าหมายอันดีงามที่จำเป็นต้องยึดมั่น อันนำไปสู่ความสงบสุขภายในจิตใจ ความบริสุทธิ์ใจในการตั้งเจตนาและการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจ ทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะด้วยร่างกายและแรงใจตลอดจนทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่ เพื่อคงอยู่ไว้ซึ่งศาสนาโดยไม่หวาดหวั่นต่อการทดสอบใด ๆ ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่สำคัญเพื่อจะได้รับความผาสุกทั้งโลกนี้และโลกหน้า

5.1.1.5 เอกลักษณะของอะกิอะฮ์อิสลาม

อิสลามเป็นศาสนาหนึ่งที่มีความสมบูรณ์อยู่ในตัว และมีเอกลักษณ์พิเศษที่เด่นชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอะกิอะฮ์ ซึ่งเป็นอะกิอะฮ์ที่มาจากแหล่งที่มาอันบริสุทธิ์ ห่างไกลจากการปะปนกับความโสโครกของอารมณ์ใฝ่ต่ำและคตินหา เป็นอะกิอะฮ์ที่วางอยู่บนรากฐานของการยอมรับและมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูล ﷺ มีความสอดคล้องกับธรรมชาติ และสัญชาตญาณของมนุษย์อันบริสุทธิ์และสติปัญญาที่ดี ที่รักความสันติและความสงบสุข และเป็นเหตุทำให้ประชาชาติอิสลามที่อยู่ทั่วสารทิศโลกมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5.1.2 สำนักโวหารที่เกี่ยวข้องกับอะกิอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรคอน

ภาษาของคัมภีร์อัลกุรอานนั้นเป็นภาษาที่ปลูกเร้าความรู้สึกของจิตใจ การนำคำที่ง่าย ๆ แต่งงดงามมาใช้สื่อความ ลีลาที่เร่งเร็วและแทงทะลุเข้าสู่จิตใจของมนุษย์ เป็นรูปแบบพิเศษในการใช้ภาษา การเริ่มต้นการลงท่าย การวางตำแหน่งของคำเป็นรูปแบบที่งดงามไร้ที่ติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักโวหารที่เกี่ยวข้องกับอะกิอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรคอน ซึ่งจะเห็นได้ชัดดังตัวอย่างบางส่วนของที่อยู่ในสุเราะฮ์ดังนี้

5.1.2.1 ใช้สำนวนเปรียบเทียบ เพื่อต้องการย้ำว่าพวกปฏิเสธศรัทธานั้นตกอยู่ในความลุ่มหลงประหนึ่งปศุสัตว์ ไซแต่เท่านั้นพวกเขาเป็นผู้หลงผิดยิ่งกว่า เพราะเหล่าปศุสัตว์นั้นจะแยกแยะระหว่างผู้ให้การเลี้ยงดูอย่างดีกับผู้ที่ละเลย ยังรู้จักเจ้าของและรู้ว่าใครทำดีกับมัน สำหรับพวกที่ยึดเอาอารมณ์ใฝ่ต่ำมาเป็นพระเจ้ายิ่งเขลาไปกว่าสภาพของเหล่าปศุสัตว์ที่ไม่ยอมเชื่อฟังพระเจ้าของพวกเขา ไม่รู้จักการทำความดีและบุญคุณของพระองค์ที่มีต่อพวกเขา

5.1.2.2 ใช้สำนวน “ أَلَمْ تَر إِلَى رَبِّكَ ” ที่แสดงถึงการใช้สติปัญญามาเป็นแนวทางในการศึกษาพิจารณาถึงธรรมชาติและสรรพสิ่งต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเตือนให้มนุษย์ได้ตรองถึงสิ่งเหล่านั้นและนำมนุษย์ไปสู่การรำลึกในอำนาจของอัลลอฮ์ ﷻ พร้อมทั้งจะยอมสยบและเกรงกลัวพระองค์อย่างสิ้นเชิง

5.1.2.3 ใช้โวหารอีกทั้งสาธยายถึงกฎต่าง ๆ ของธรรมชาติและจักรวาล ซึ่งเป็นความมหัศจรรย์ในการสร้างของอัลลอฮ์ ﷻ โดยใช้ถ้อยคำด้วยภาษาอาหรับว่า “ خلفه ” หมายถึง

“แทนที่กัน” ซึ่งคำอธิบายก็คือ ทั้งสอง (กลางคืนและกลางวัน) มันปฏิบัติหน้าที่ในจักรวาลพร้อม ๆ กัน ดังปรากฏของซีกหนึ่งของโลกอยู่ในช่วงเวลากลางคืน แต่อีกซีกหนึ่งของโลกอยู่ในช่วงกลางวัน ที่สำคัญกลางคืนก็จะไม่ล้ำหน้ากลางวัน

5.1.3 ศึกษาถึงรายละเอียดของอะกิอะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน

5.1.3.1 อะกิอะฮ์เตาฮีดแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ การให้ความเป็นหนึ่งเดียวหรือเอกกะแก่อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าจะด้วยการทำงานต่าง ๆ ของพระองค์เอง (รูบูบียะฮ์) หรือด้วยการทำงานของปวงบ่าว โดยการที่ปวงบ่าวกระทำงานต่าง ๆ เพื่อเคารพต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว (อูลูฮียะฮ์) และศรัทธามั่นว่า อัลลอฮ์ ﷻ ทรงมีพระนามต่าง ๆ อันวิจิตร และคุณลักษณะอันสูงส่ง แต่เพียงผู้เดียว (อัสมาอ์วัศศิฟาต)

5.1.3.2 คุณลักษณะเฉพาะของอัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะเรือบผู้ทรงอภิบาล เช่น การสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย แผ่นดิน และสิ่งที่มีอยู่ในระหว่างทั้งสองถือว่าเป็นหลักฐานเด่นชัดที่บ่งชี้ถึงเตาฮิดรูบูบียะฮ์

5.1.3.3 การเป็นบ่าวด้วยการศุอาอ์และตะวักัลลต่ออัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการอิมานต่อพระองค์ในเตาฮิดอูลูฮียะฮ์

5.1.3.4 ศุอาอ์แบ่งออกเป็นสองประเภทด้วยกัน คือ 1.ศุอาอ์มัศอะละฮ์ นั่นคือ การศุอาอ์ในรูปแบบของการขอ วิงวอนในสิ่งที่เป็นคุณแก่ผู้ขอ และขจัดโทษภัยอันตรายจากเขา รวมทั้งปกป้องให้พ้นจากความเลวร้ายทั้งหมด 2. ศุอาอ์อิบาอะฮ์ นั่นคือ การเข้าไปใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการประกอบอิบาอะฮ์ทุก ๆ รูปแบบไม่ว่าจะมาจากคำพูด การกระทำ การเนียต (ตั้งเจตนา) และการละทิ้ง จะโดยวิธีเปิดเผยหรือซ่อนเร้นก็ตาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากจิตใจที่เปี่ยมล้นด้วยความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ﷻ

5.1.3.5 คุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ ที่สูงส่ง สมบูรณ์ ปราศจากความบกพร่องใด ๆ ทั้งสิ้น คือ الاستواء (อัลอิสติวอา) แปลว่า การสถิตอยู่ ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกถึงตัวของพระองค์เองว่า พระองค์ทรงประทับอยู่เหนือบัลลังก์ของพระองค์

5.1.3.6 การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์นั้นจะต้องประกอบด้วย การศรัทธาต่อการมีอยู่จริงของบรรดามลาอิกะฮ์ การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ที่รู้จักชื่อและที่ไม่รู้จักชื่อโดยที่ศรัทธาในภาพรวม การศรัทธาต่อสิ่งที่เรารู้ถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของบรรดามลาอิกะฮ์ การศรัทธาต่อสิ่งที่สามารถรู้ถึงหน้าที่การทำงานต่าง ๆ ของบรรดามลาอิกะฮ์ที่ปฏิบัติไปตามพระบัญชาของอัลลอฮ์ ﷻ

5.1.3.7 การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ประกอบด้วย การศรัทธาว่าบรรดาคัมภีร์เหล่านี้ถูกประทานลงมาจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ที่เรารู้จักชื่อ เช่น คัมภีร์อัลกุรอาน อัตเตารอฮ์ และ อัลอินญิล เชื่อมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นข้อเท็จจริงจากรื่องราวต่าง ๆ ของ

บรรดาคัมภีร์ เช่นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอัลกุรอานและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่ถูกเปลี่ยนแปลงหรือบิดเบือนจากบรรดาคัมภีร์ในอดีต และสุดท้ายปฏิบัติตามกฎข้อบัญญัติที่ไม่ถูกยกเลิก มีความพอใจและยอมรับด้วยความเต็มใจไม่ว่าเราจะเข้าใจถึงเป้าหมายของกฎข้อบัญญัติหรือไม่เข้าใจก็ตาม ที่สำคัญการประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาทำให้บรรดาคัมภีร์ก่อนหน้านี้ทุกเล่มได้ถูกยกเลิก

5.1.3.8 การอيمانต่อบรรดาเราะสูลจะต้องครอบคลุมถึงการศรัทธาด้วย 2 วิธีคือ วิธีที่หนึ่ง ศรัทธาและเชื่อมั่นในลักษณะภาพรวม กล่าวคือ การเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่นว่าแท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ได้ส่งบรรดาเราะสูลไปยังทุกประชาชาติของมนุษย์เพื่อทำหน้าที่ชักจูงชี้นำให้กลุ่มชนของตนดำรงอยู่ในครรลองแห่งความดีงามและตักเตือนให้ระมัดระวังในการที่จะทำความชั่ว ที่สำคัญเชื่อมั่นในทุก ๆ เรื่องที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ของท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับบรรดาเราะสูลทั้งหลาย วิธีที่สอง ศรัทธาและเชื่อมั่นในรูปแบบของการแจกแจง กล่าวคือ จะต้องศรัทธาในรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งหมดตามที่ได้ระบุไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวถึงชื่อ ประวัติ และความประเสริฐของบรรดาเราะสูล

5.1.3.9 การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์จะต้องครอบคลุมถึง การเชื่อมั่นและศรัทธาอย่างแน่วแน่นต่อทุกสิ่งทีอัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกไว้ในอัลกุรอานและที่ท่านเราะสูล ﷺ ได้กล่าวไว้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นก่อนตาย อันเป็นสัญญาณหรือเครื่องหมายที่บ่งบอกให้เห็นว่าวันสุดท้ายนั้นได้ใกล้เข้ามาและเหตุการณ์ต่าง ๆ หลังจากความตายเช่นสภาวะการณ์ในหลุมฝังศพจากการทดสอบ(พิศนะฮ์) การถูกทรมานและการผาสุกและทั้งในเรื่องการฟื้นคืนชีพ(อัลบะฮอฮ์) การรวบรวมให้มาชุมนุม(อัลหัจร) การเปิดเผยสมุดบันทึกประจำตัวของแต่ละคน(อัลศุหุฟ) การตั้งตราข่ง(อัลมีซาน) การชำระสอบ สวน(อัลหิสาบ) การตอบแทน (อัลญะซาอ์) สะพานข้าม (อัลสิรอฎ) แอ่งน้ำของท่านนบี (อัลเหาดุ) การขอไถ่โทษ(อัลชะฟาอะฮ์) และการจบสิ้นด้วยการพำนักในสวนสวรรค์หรือตกขุมนรก

5.1.3.10 การอيمانต่อการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์ ﷻ หมายถึง การที่มนุษย์คนหนึ่งได้เชื่อมั่นว่าความดีและความชั่วต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกำหนดของอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์ทรงกระทำทุกสิ่งทุกอย่างตามที่พระองค์ทรงประสงค์ จะไม่มีสิ่งใดอยู่นอกเหนือพระประสงค์ของพระองค์ และอยู่เหนือกำหนดการของพระองค์ ทุกๆ สิ่งจะไม่เกิดขึ้นนอกจากการบริหารของพระองค์ จะไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเหนือขอบเขตที่พระองค์ทรงกำหนดไว้ในกระดามะหุฟุซ เพราะพระองค์คือพระเจ้าผู้ทรงสร้างการกระทำของมนุษย์ทั้งหลาย ผู้ทรงสร้างความดีและความชั่ว ถึงกระนั้น พระองค์ก็สั่งกำชับให้บ่าวของพระองค์หมั่นทำความดีและห้ามไม่ให้พวกเขาทำความชั่ว และปล่อยให้พวกเขามีอิสระในการเลือกปฏิบัติ โดยปราศจากการบังคับ แต่ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นไปตามการกำหนดและความประสงค์ของพระองค์ทั้งสิ้น

5.1.3.11 การวะลาอ์และบะรออ์เป็นเรื่องศาสนาที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งวะลาอ์มีรากฐานมาจากธาตุแท้ของคำในภาษาอาหรับว่า อัลหุบบ (الْحُبُّ) แปลว่า ความรัก ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงบัญญัติไว้ในอัลกุรอานอย่างชัดเจนว่าการวะลาอ์ของมุอ์มินนั้นจะต้องมีแต่อัลลอฮ์ ﷻ เราะฮูตของพระองค์ และบรรดาผู้ศรัทธาที่เรียกเรื่องมนุษย์สู่ความดี และยับยั้งจากความชั่ว คำตรงละหมาดจ่ายชะกาต ฎออัต (เจือฟิง) และขอมงานต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตของพระองค์ ส่วนบะรออ์ คือ การปลีกตัวออกห่างจากศัตรูของอัลลอฮ์ ﷻ นั้นเอง

5.1.3.12 ชิริกเป็นบาปใหญ่ที่อัลลอฮ์ ﷻ จะไม่ทรงอภัยโทษแก่ผู้ที่ไม่ทำการเตาบัตจากการกระทำชิริกที่นำเอาผู้หนึ่งผู้ใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงเสมอเหมือนร่วมกับอัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าในรูปูบียะฮ์ อุลูฮียะฮ์ และอัสมาว์ศิฟาท

5.1.4 ศึกษาแนวทางของอะฮฺลิสสุนนะฮ์ที่เกี่ยวกับอะกีดะฮ์อิสลาม

แนวทางอะฮฺลิสสุนนะฮ์ในเรื่องอะกีดะฮ์อิสลามคือ ยึดมั่นตามตัวบทอัลกุรอานและอัลหะดีษ ซึ่งทั้งสองประการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของบทบัญญัติอิสลาม และไม่อนุญาตให้การยอมรับในเรื่องอะกีดะฮ์ที่มาจากแหล่งอื่น ๆ จะเป็นความคิดหรือปรัชญาแม้แต่ด้วยวิธีการตีความ เพราะอะกีดะฮ์เป็นเรื่องที่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างสมบูรณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

5.1.4.1 ในเรื่องเตาฮีดอัสมาว์ศิฟาท

การให้ความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยสิ่งที่พระองค์ได้ให้พระนามและคุณลักษณะต่อตัวของพระองค์เองเอาไว้ในคำกริรอัลกุรอาน หรือโดยวาจาของผู้เป็นเราะฮูตของพระองค์ กล่าวคือ การยืนยันในสิ่งที่ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงยืนยันและปฏิเสธในสิ่งที่พระองค์ทรงปฏิเสธ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการปฏิเสธ ไม่มีการตั้งข้อปริศนาคลางแคลงใจและไม่มีการเปรียบเทียบ เช่น การยืนยันถึงคุณลักษณะอิสติวอาอ์ อะลลัฮ์รหฺ

ท่านอิมามอัลเอาซาอียฺ ได้ยืนยันถึงเรื่องนี้ว่า พวกเราและบรรดาตาบิอินทั้งหลายต่างกล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ นั้นทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์และพวกเราศรัทธากับทุกคุณลักษณะของอัลลอฮ์ที่มาจากจากสุนนะฮ์

คำกล่าวของอิมามมาลิก เบน อนัส จากคำถามที่มีการถามถึงคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ดังที่รายงานโดย อิบน์ วะฮฺฮับ ว่า “ พวกเราได้นั่งอยู่กับท่านอิมามมาลิก ได้มีชายคนหนึ่งเข้ามาหาท่าน และกล่าวว่า “ โอ้ พ่อของอัลคุดลอส อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า (الرحمن على العرش استوى) ความว่า : ผู้ทรงกรุณาปรานี ทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์ ถามว่าพระองค์ทรงสถิตอยู่อย่างไร ? ท่านอิมามมาลิกได้ไล่ชายดังกล่าวออกไป ในขณะที่เดียวกันหนึ่งโหลออกมาจนกระทั่งเปียกไปทั้งตัว แล้วท่านก็เงยหน้าขึ้นพร้อมกับอ่านอายะฮ์อัลกุรอาน (الرحمن على العرش استوى) ความว่า ผู้ทรงกรุณาปรานี ทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์ (สุเราะฮ์ ฏอฮา 5) และได้กล่าวว่า “ ดังที่พระองค์ได้กล่าวไว้กับลักษณะของ

พระองค์ และอย่าได้กล่าวว่าคุณพระองค์มีลักษณะอย่างไร ซึ่งคำกล่าวในลักษณะดังกล่าวถูกยกขึ้นจากพระองค์ (ไม่จำเป็นต้องเข้าใจว่าเป็นอย่างไร) และชายที่ตั้งถามนั้นเป็นคนที่ไม่ดี เป็นชาวบิโอะฮุจ นำชายคนนั้นออก

5.1.4.2 ในเรื่องการกำหนดสภาวะ

การศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์ ﷻ ตามแนวทางของชาวสลัฟที่ยึดมั่นในอัลกุรอาน และสุนนะฮ์ของท่านเราะสูล ﷺ คือการศรัทธาว่า อัลลอฮ์ ﷻ พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ผู้ทรงสร้าง ผู้ปกครองทุกสิ่ง พระองค์ทรงกำหนดและลิขิตความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมาเสียอีก พระองค์ได้ทรงกำหนดอายุ บังคับยังชีพ พฤติกรรมการกระทำ และสิ่งที่เกิดขึ้นเอาไว้แล้ว ไม่ว่าจะมีความสุข หรือความทุกข์ก็ตาม สิ่งใดที่พระองค์ทรงประสงค์ย่อมต้องเกิด สิ่งใดที่ไม่ทรงประสงค์ย่อมไม่มีทางที่จะเกิดขึ้นมาได้เลย พระองค์ทรงรอบรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น และสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น และหากมันจะเกิดขึ้นพระองค์ก็ทรงรู้ดีว่ามันจะเกิดขึ้นอย่างไร พระองค์ทรงปรีชาสามารถเหนือทุกสิ่ง ทรงให้ผู้ใดเข้าใจสัจธรรม หรือหลงผิดไปก็ได้ แต่ขณะเดียวกันปวงบ่าวเองก็มีเจตนาความตั้งใจในอันที่จะกระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นไปตามการลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ โดยมนุษย์เองต้องเชื่อมั่นว่าตนเองนั้นจะมีเจตนาทำสิ่งใดเพียงลำพังมิได้ เว้นแต่จะต้องเป็นไปตามพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ ด้วย

อภิปรายผล

อะกิดะฮ์ในอิสลามคือ การศรัทธามั่นอย่างแน่นแฟ้น แน่วแน่ และมั่นคง ที่ได้ฝังลึกเข้าไปอยู่ในจิตใจของมนุษย์อย่างไม่มีวันแยกออกจากกัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม เหตุใดจึงเป็นเช่นนี้ ก็เนื่องจากอะกิดะฮ์เป็นการผูกมัดหรือผูกพันที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์ผู้เป็นบ่าวกับอัลลอฮ์ ﷻ ผู้เป็นพระเจ้าที่ยิ่งใหญ่และสูงส่ง ท่านบิลาล رضي الله عنه เป็นตัวอย่างหนึ่งที่น่าจดจำและนำมาเป็นบทเรียน กล่าวคือ การทดสอบด้วยการถูทรมานอย่างแสนสาหัสและถูกลงโทษอย่างรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะด้วยการตั้งหินก้อนใหญ่ไว้บนทรวงอกของท่านในขณะที่สภาพอากาศร้อนระอุ ทำให้ร่างกายของท่านบอบช้ำ แต่จิตใจที่เต็มไปด้วยอะกิดะฮ์ทำให้ท่านสามารถยกมือชี้ไปยังฟากฟ้าพร้อมกับกล่าวคำว่า อะหัด อะหัด อะหัด เป็นการสื่อความหมายให้เห็นถึงความแน่วแน่และมั่นคงในการยึดมั่นที่ท่านมีต่ออัลลอฮ์ ﷻ (al-‘Amrī, 101-103) อีกตัวอย่างหนึ่ง ท่านหญิงสุมัยะฮ์ ภรรยาของท่านยาสีร์ที่โลกไม่มีวันลืมเลือนและประวัติศาสตร์ได้จารึกไว้ ท่านยอมที่จะถูกฆ่าด้วยของมีคมเพื่อแลกกับการปกป้องรักษาไว้ซึ่งอะกิดะฮ์ที่มีอยู่ในจิตใจอันมั่นคงของนางนั่นเอง

อะกิดะฮ์อิสลามก็เช่นเดียวกับต้นไม้ที่มีผลอยู่ตลอดปี มันจะให้ผลอยู่เป็นประจำทุกเวลา จะเป็นฤดูร้อน ฤดูหนาว ทั้งกลางวันและกลางคืน

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ
وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾ تُوِّقَ أَكْلُهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴾

(إبراهيم : 24-25)

ความว่า : “ เจ้ามิเห็นดอกหรือว่า อัลลอฮ์ทรงยกอุทาหรณ์ไว้ว่า อุปมา
คำพูดที่ดีที่ตั้งมั่นไม่ที่ดี รากของมันฝังแน่นลึกมั่นคงและกิ่งก้านของมัน
ชูขึ้นไปในท้องฟ้า ผลของมันจะออกมาทุกกาลเวลาโดยอนุมัติของ
พระเจ้าของมัน และอัลลอฮ์ทรงยกอุทาหรณ์แก่ปวงมนุษย์เพื่อพวกเขา
จะได้รำลึก ”

(อิบรอฮีม : 24-25)

อะกิละฮ์อิสลามนี้แหละที่ได้ชักฟอก ชำระล้างจิตใจของบรรดาผู้ศรัทธารุ่นแรก ๆ
ที่ทำให้พวกเขาสะอาดบริสุทธิ์ปราศจากการอิจฉาริษยา การเย่อหยิ่ง การหลงตัวเอง การกระทำบาป
และสิ่งชั่วช้าเลวทรามต่าง ๆ การอธรรม ข่มเหง และการเห็นแก่ตัว อะกิละฮ์ที่ทำให้พวกเขาพ้นจาก
สภาพแวดล้อมที่เลวทราม และความเชื่อที่เหลวไหลผิด ๆ ที่ได้รับสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน
ที่สำคัญอัลกรอานเท่านั้นที่สามารถขจัดเชื้อที่ห่อหุ้มหัวใจ ที่เกาะติดกันจนเป็น
สนิม และทำให้มีความรู้สึกเย็นชาต่อสัญญาณหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้รับรู้อยู่
ในอัลกรอานด้วยวิถีทางที่สละสลวยอันน่ามหัศจรรย์ยิ่ง

อัลกรอานได้ชี้แนะให้รู้ว่า เบื้องหลังของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจักรวาล
นั้น ล้วนมาจากเดชานุภาพของอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสิ้น (อัลกรอาน สูเราะฮ์อัลฟุรกอน อายะฮ์ 45, 53-
54, 61-62) เพื่อให้ความรู้สึกลึกในส่วนลึกของหัวใจมนุษย์ได้ใคร่ครวญ ตรึกตรอง และพิจารณาถึงการ
มีผู้สร้างที่ เป็นผู้ทรงปรีชาญาณ มีคุณลักษณะที่สมบูรณ์และเป็นผู้บริหารที่แท้จริงเพียงผู้เดียว

การนำเสนอของอัลกรอานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้รับรู
ไว้ในหลายสูเราะฮ์โดยเฉพาะสูเราะฮ์อัลฟุรกอน เป็นบรรยากาศแห่งการกระตุ้นเตือนให้มนุษย์
รำลึกถึงความโปรดปรานของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงมีต่อมนุษย์เพื่อที่มนุษย์จะขอบคุณต่อการที่พระองค์
ได้ทรงสร้างปรากฏการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาโดยถูกกำหนดมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ตามพระ
บัญชาของพระองค์นั่นเอง

เมื่ออะกิละฮ์อิสลามได้ครอบครองชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ก็ยิ่งผลก่อให้เกิดคุณ

ความดีอันสูงส่ง เช่น ความกล้าหาญ ความมีเกียรติภูมิ ความใจบุญ จิตสงบและความเสียสละ

ในช่วงแรกของสุเราะฮ์ อัลลอฮ์ ﷻ ได้ให้ความสนใจในหลักของอะกิดะฮ์แห่งการอิมานต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะที่พระองค์เป็นผู้ทรงประทานอัลกุรอานแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อเป็นสิ่งเตือนมนุษยชาติ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายให้เห็นว่าอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้ทรงกรุณาอย่างที่สุด การอิมานต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะเป็นผู้ครอบครองบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน เพื่อสื่อให้เห็นว่าพระองค์เป็นผู้ทรงยิ่งใหญ่ที่สุดเพราะอำนาจแห่งบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นของพระองค์เพียงผู้เดียว การอิมานต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะที่พระองค์เป็นผู้ทรงบริสุทธิและสมบูรณ์ยิ่งปลอดพ้นจากการชirik ไม่ทรงมีสิ่งใดเป็นหุ้นส่วนในการเป็นพระเจ้าร่วมกับพระองค์และไม่จำเป็นต้องมีบุตรเพื่อสืบทอดต่อจากพระองค์ซึ่งเป็นผู้ทรงนิรันดร์ การอิมานต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะเป็นผู้ทรงมีอำนาจสูงสุดแต่เพียงผู้เดียวและไม่มีใครอื่นใดมีสิทธิ์ในอำนาจของพระองค์ การอิมานต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะเป็นผู้ทรงบังเกิดทุกสรรพสิ่งในจักรวาลและเป็นผู้ทรงกำหนดมันให้เป็นไปตามกฎสภาวะ

ในช่วงต่อมาเป็นการกล่าวถึงหลักอะกิดะฮ์แห่งการอิมานต่อคัมภีร์อัลกุรอานที่ได้ถูกประทานลงมาเป็นตอน ๆ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการตัดสินหรือจำแนกแยกแยะให้เห็นอย่างชัดเจนระหว่างความถูกต้องและความผิด ความดีและความชั่ว ความจริงและความเท็จ แสงสว่างและความมืด เคารพกับชirik และการอิมานกับการกุฟร พร้อมกับกล่าวถึงข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่บรรดาผู้ปฏิเสธยกขึ้นมาคัดค้านอัลกุรอาน อาทิ การกล่าวอ้างว่าอัลกุรอานเป็นการกุขึ้นของมุฮัมมัดด้วยความร่วมมือของพวกอะฮฺลิลกิตาบและกล่าวอ้างว่าอัลกุรอานเป็นนิยายที่ถูกเขียนกันมาตั้งแต่ครั้งโบราณแล้วถูกนำมาอ่านให้ขึ้นใจ ทั้งยามเช้าและยามเย็น

ต่อมาเป็นการกล่าวถึงหลักอะกิดะฮ์แห่งการอิมานต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่เป็นนบิของมนุษยชาติทั้งมวล ซึ่งมีบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาตั้งข้อสงสัยขึ้นมาคัดค้านการเป็นนบิของมุฮัมมัด และคำสอนของท่านโดยกล่าวอ้างว่า “เขาเป็นมนุษย์เหมือนกับพวกเรา” ดังนั้นอัลลอฮ์ ﷻ จึงได้ให้คำตอบที่เหมาะสมต่อการคัดค้านทุกอย่างไว้ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน ที่สำคัญข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่พวกเขายกขึ้นมานั้นมิใช่เพราะเหตุผลว่าพวกเขาสงสัยในความน่าเชื่อถือของกุรอานหรือเนื่องจากพวกเขาไม่ศรัทธาเจ้า เพราะเหตุผลที่ว่าเจ้ากินอาหารและเดินในถนนเหมือนกับคนทั่วไป หรือการที่พวกเขาไม่ยอมรับสัจธรรมของเจ้านั้นเพราะเจ้าไม่มีมลาอิกะฮ์ร่วมมาด้วย หรือพวกเขาไม่มีทรัพย์สินสมบัติ แต่เหตุผลแท้จริงที่พวกเขาเอาข้อโต้แย้งสารพัดที่ไร้เหตุผลมาปฏิเสธศาสนที่เจ้านำมาก็คือ พวกเขาไม่ศรัทธาในชีวิตหลังความตาย และการไม่เชื่อนี้เองที่ทำให้พวกเขาไม่มีข้อผูกมัดทางศีลธรรมใด ๆ เพราะเมื่อเขาปฏิเสธชีวิตหลังความตาย มันก็ไม่มีมีความจำเป็นอะไรสำหรับเขาที่จะพิจารณาและตัดสินใจว่าอะไรจริงอะไรเท็จ อะไรถูกอะไรผิด พวกเขาจะโต้แย้งอยู่อย่างเดียวว่า ชีวิตหลังความตายไม่มีให้เราต้องไปรับผิดชอบการกระทำต่อหน้าพระเจ้า ความตายคือจุดสุดท้ายของทุกสิ่ง

ดังนั้น การจะเป็นผู้ศรัทธาในอัลลอฮ์ ﷻ หรือการปฏิเสธพระองค์ หรือการเคารพบูชาสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากพระองค์ก็ไม่มีอะไรแตกต่างกัน เมื่อจุดสุดท้ายคือการกลายเป็นรูลีดิน ก็ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องมาตัดสินว่าจะไรถูกและอะไรผิด นอกจากจะใช้เกณฑ์ตัดสิน “ความสำเร็จ” และ “ความล้มเหลว” ในชีวิตนี้เท่านั้น คนที่ปฏิเสธโลกหน้ายังเห็นว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวแห่งโลกนี้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความศรัทธาหรือการกระทำของเรา นอกจากนั้นแล้ว พวกเขายังเห็นว่าคนดีและคนชั่วก็จะพบกับจุดสุดท้ายเช่นเดียวกันโดยไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับความศรัทธา (อบูล อัลอะอฺลา อัลเมาคฺศีย์, 1421:4/1661-1662)

ต่อมาเป็นการกล่าวถึงหลักอะกีดะฮ์แห่งการอิมานต่อวันอาคีเราะฮ์ ที่กล่าวถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจุดยืนของมุขรีกินที่ไม่เชื่อมั่นต่อวันฟื้นชีพและไม่ศรัทธามั่นในเรื่องผลบุญและการลงโทษ ได้นำเสนอการปฏิเสธของมุขรีกินต่อวันอาคีเราะฮ์และไม่คาดหวังที่จะพบ อัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งพระองค์ได้ยืนยันว่า สาเหตุของการปฏิเสธนั้นก็คือ ความเย่อหยิ่ง ยโสโอหังที่มีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และได้นำเสนอสภาพของวันอาคีเราะฮ์และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น โดยที่ท้องฟ้าจะแตกกระจายและเกิดความไม่สมดุลของระบบจักรวาล

ในตอนท้ายของสุเราะฮ์อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีอะกีดะฮ์อิมานที่อยู่เหนือผู้อื่นทางด้านศีลธรรม ซึ่งพระองค์ได้ตั้งฉายานามพวกเขาว่า อิบาคูเราะฮุมานคือปวงบ่าวที่แท้จริงของผู้ทรงกรุณาปรานี ที่สำคัญพวกเขามีความอดทนต่อข้อใช้ข้อห้ามของพระองค์ และปฏิบัติตามด้วยความจงรักภักดีอย่างบริสุทธิ์ใจ โดยไม่กลัวว่าจะสูญเสียสิ่งใดในโลกนี้พวกเขามีความอดทนอย่างกล้าหาญต่อการถูกกดขี่ข่มเหงของฝ่ายศัตรูสังฆกรรม พวกเขาจะมั่นคงแน่วแน่ในการต่อสู้บนแนวทางของอัลลอฮ์ ﷻ ถึงแม้ว่าจะต้องเผชิญกับสิ่งชั่ววุ่นของชัยฏอนและอารมณ์ใฝ่ต่ำในรูปแบบต่าง ๆ และในที่สุดพวกเขาจะได้พำนักอยู่ในสวรรค์อย่างถาวร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์อะกีดะฮ์อิสลามในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาสำนวนโวหารที่เกี่ยวข้องกับอะกีดะฮ์ในสุเราะฮ์มัคกียะฮ์
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีอะกีดะฮ์อิมานที่ถูกขนานนามว่า อิบาคูเราะฮุมานในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางของอะฮฺลุลสุนนะฮ์กับอะฮฺลุลฟิเราะกฺเกี่ยวกับการอธิบายอะกีดะฮ์อิสลาม

บรรณานุกรม

หนังสือ/ตำรา

สมาคม นักเรียนเก่าอาหรับ.1419(H). พระมหาคัมภีร์ อัล-กุรอาน พร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย ชาอูดี
อารเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน แห่งนครมะดีนะฮ์

อับดุล อัดอะฮฺดา อัลเมาคฺดีฮ์ .1421(H). ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน แปลจาก Tafhīm al-Qur’ān โดย
บรรจง บินกาซัน กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสืออิสลาม

al-‘Amrī, Nādiyah.1981. **Adwa’ ‘ala al-Thaqāfah al-Islāmiyah** (أضواء على الثقافة الإسلامية)
Bairūt : Mu’assasat al-Risālah.

al-‘Aql , Nāsir ibn ‘Abd al-Karīm . 1998. **Buḥūth fī al-‘Aqīdah Ahl al-Sunnah wa al-
Jamā‘ah wa Mauqif al-Asyā‘irah wa al-Ḥarakāt al-Islāmiyah al-Mu‘aṣarah
minhā.** (بحوث في عقيدة أهل السنة والجماعة وموقف الأشاعرة والحركات الإسلامية
المعاصرة منها) . al-Riyād : Dār al-‘Āṣimah.

Ibn Hajar, Aḥmad ibn Alī al-Asqalānī. 1987. **Fath al-Bārī** (فتح الباري). al-Qāhirah : Dār al-
Raiyān li al-Turāth.

Ḥasan al-Banna. nd. **Rasā’il al-‘Aqīdah.** (رسائل العقيدة) Maṭabi‘ al-Manār.

Muḥammad Zakariyā. 2000. **al-Shirk fī al-Qadīm wa al-Ḥadīth.** (الشرك في القديم والحديث)
al-Riyād : Maktabat al-Risālah.

al-Qaṭṭān,Mannā‘.1996.**Mabāḥith fī ‘Ulūm al-Qur’ān**(مباحث في علوم القرآن).al-Riyād :
Maktabat al-Ma‘ārif.

al-Ṭaḥḥān, Maḥmūd al-Taḥḥān . 1987. **Taisir Muṣṭalah al-Ḥadīth** (تيسير مصطلح الحديث).
al-Riyād : Maktabat al-Ma‘ārif.

Ibn Taimiyah, Abū al-‘Abbās Shaikh al-Islam. 1999. **al-‘Ubūdiyyah** (العبودية). Miṣr : Maktabat
Dār al-Aṣālah.

Ibn Kathīr, Ismā‘īl ibn Kathīr. 1993.**Tafsīr al-Qur’ān al-‘Aẓīm** (تفسير القرآن العظيم). al-
Qāhirah : Dār al-Ḥadīth.